

TrAHnsitie

1 en 2 april 2026

Titel abstract

Van vinklijst naar praktische wizard: identificeren en beheersen van risico's met de procesmissiemodule van de Schadelijke Stoffen Assistent

Naam spreker

Johan Timmerman PhD

Organisatie en functie

Volandis; Specialist Arbeidshygiëne en Arbeidsepidemiologie

Tweede spreker

Pieter de Boer

Aard presentatie

informerend

Inhoud abstract

Inleiding

Het herkennen van risico's van gevaarlijke stoffen is moeilijk voor praktisch opgeleide werknemers én werkgevers in de bouw&infrasector. Zeker procesmissies, ook wel "stoffen zonder eigenaar", zijn lastig als risico te herkennen omdat deze doorgaans niet aan veiligheidssymbolen op het etiket te herkennen zijn. Hierin hebben branches dus een belangrijke rol om het MKB te helpen deze risico's te herkennen en te beheersen.

Traditionele hulpmiddelen op brancheniveau, zoals de arbocatalogus en de branche-RI&E, vereisen echter bewustzijn van het risico om de gebruiker (zowel werkgever als werknemer) te helpen de juiste maatregelen te kiezen. Hierdoor sluiten ze vaak onvoldoende aan bij de praktisch opgeleide gebruiker en missen ze het beoogde effect op de werkvloer.

Inhoud

In 2024 is Volandis gestart met uitrollen van de Schadelijke Stoffen Assistent (SSA) om ieder bedrijf, groot én klein, binnen de bouw&infrasector te helpen met inventariseren en registeren van schadelijke producten. De SSA is succesvol en inmiddels veelgebruikt, maar procesmissies hadden daarin nog geen plaats gekregen. Dat wordt nu veranderd door het introduceren van de procesmissiemodule van de SSA. Deze module is niet zozeer gericht op het

kwantificeren van risico's maar vooral bedoeld om (kleinere) bedrijven bewust te maken van risico's en de juiste stapjes op weg te zetten naar effectieve beheersing op de werkplek.

In de procesemissiemodule is het niet nodig om de risico's al te kunnen herkennen om toch de eerste stapjes op weg naar beheersing te kunnen zetten. Op basis van een vraag-gestuurde wizard die begint bij het uitvragen van werkzaamheden, materialen en arbeidsmiddelen wordt de gebruiker geholpen om relevante blootstellingen te identificeren en de juiste beheersmaatregelen te kiezen. Zo wordt dit instrument geen vinklijstje maar een wizard-based hulpmiddel om bestaande kennis daar te brengen waar het nodig is. Juist voor de vele kleine bedrijven die geen arbodeskundigen in dienst hebben, brengt deze arbeidshygiënische tool de kennis in behapbare stapjes bij de HR-medewerker, preventiemedewerker, de directeur of diens vrouw...

We laten tijdens de sessie zien hoe het werkt voor enkele veelvoorkomende (maar vaak onderschatte) blootstellingen in de bouw en infra: kwartsstof, houtstof en dieselrook.

Conclusie

Het succesvolle SSA platform wordt met de procesemissiemodule uitgebreid om met name het MKB bedrijf bewust te maken van de risico's van producten zonder gevaarsetiket. In deze presentatie wordt besproken hoe Vollandis de SSA binnen de bouw&infrasector heeft ingericht. Hierbij wordt de SSA als middel gebruikt om de kennis over beheersmaatregelen die in de branche aanwezig is, in kleine stapjes op de werkvloer te implementeren en daarmee risico's óók in het MKB effectief te beheersen.